กลางจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาของปัญหา

ผู้เขียนได้มีโอกาสศึกษาภาษาญัฮกุรซึ่งเป็นภาษาในตระกูลมอญ-เขมรสาขามอนิค(Monic)ระหว่างการเป็นผู้ช่วยวิจัยโครงการ "Linguistic Variations in the Speech of the Chao Bon (Nyah Kur) and Mon Communities in Thailand" เป็นเวลา 2 ปีคือระหว่างพฤษภาคม 2523 - พฤษภาคม 2525 โครงการนี้ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธีระพันธ์ เหลืองทองคำ เป็นผู้วิจัยและได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจากมูลนิธิโตโยตา(Toyota Foundation) นอกจากนี้ผู้เขียนยังได้มีโอกาสศึกษาภาษานี้ในระหว่างการศึกษารายวิชาการ-ปฏิบัติการภาคสนามทางภาษาศาสตร์(Linguistic Field Methods)

ไวยากรณ์ของภาษานี้มีกระบวนการในระดับโครงสร้างของคำและระดับโครงสร้างของประโยคที่น่าสนใจ แต่เท่าที่ปรากฏยังไม่มีผู้ใดศึกษาไวยากรณ์ของภาษานี้อย่างละเอียด

ผู้เขียนมีความสนใจเรื่องการทำเป็นการีตในภาษาต่าง ๆ และจากการสำรวจเบื้องต้น ผู้เขียนพบว่า ภาษานี้มีการแสดงการีตที่น่าสนใจมาก คือ มีทั้งที่เป็นแบบเติมหน่วยหน้าศัพท์ เช่น

wɛ́j kəbúul káa?
ฉัน ทำให้เมา ปลา (ฉันทำให้ปลาเมา)

และแบบที่มีการเติมกริยาแสดงการีตเข้าไปเป็นกริยาหลักในประโยค เช่น

péep ʔúər cáw ʔár
ปู ให้ หลาน เดิน

ɲcíi? páa? mbáaj búm
น้อง ทำ หม้อ บุบ

ผู้เขียนมีความสนใจใคร่รู้ว่าวิธีการทำเป็นการีตทั้ง 2 วิธีดังกล่าวข้างต้นสามารถแบ่งเป็นประเภทย่อยได้อีกหรือไม่และหน่วยหน้าศัพท์ที่ทำให้เป็นการีตมีรูปอะไรได้บ้าง

ดังนั้นผู้เขียนจึงสนใจที่จะศึกษาภาษาญัฮกุร เพื่อตอบปัญหาเหล่านี้ นอกจากนี้ การศึกษา

นี้จะเป็นการช่วยให้แลเห็นวิธีการทำเป็นการีตในอีกแง่มุมหนึ่งซึ่งอาจจะเหมือนหรือต่างจากภาษาไทยหรือภาษาอื่น ๆ ที่มีผู้ศึกษาไว้แล้ว

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.2.1 เพื่อศึกษาลักษณะประโยคการีตในภาษาญัฮกุร

1.2.2 เพื่อศึกษาว่าวิธีการทำเป็นการีตในภาษาญัฮกุรมีวิธีการทำอย่างไรบ้าง

1.2.3 เพื่อศึกษาว่าวิธีการทำเป็นการีตในภาษาญัฮกุรแต่ละวิธีมีความเหมือนหรือความต่างกันอย่างไร

1.3 ขอบเขตของการวิจัย

1.3.1 ศึกษาประโยคการีตตามคำจำกัดความที่ระบุไว้ในบทที่ 3 ข้อ 3.4

1.3.2 ศึกษาเฉพาะประโยคบอกเล่าที่เป็นประโยคเดี่ยว กล่าวคือ มีกริยาตัวเดียวปรากฏในประโยค

1.3.3 ศึกษาภาษาญัฮกุรที่พูดที่บ้านสะพานหิน ตำบลนายางกลัก อำเภอเทพสถิตย์ จังหวัดชัยภูมิ

1.3.4 ศึกษาภาษาญัฮกุรของผู้พูดภาษานี้ที่มีอายุตั้งแต่ 40 ปีขึ้นไป

1.4 วิธีดำเนินการวิจัย

1.4.1 สำรวจเอกสาร หนังสือ วิทยานิพนธ์ และงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ

1.4.2 เก็บรวบรวมข้อมูลซึ่งแบ่งเป็นขั้นตอน ดังนี้คือ

1.4.2.1 ในการเก็บข้อมูล ผู้เขียนได้นำประโยคลักษณะต่าง ๆ ในภาษาญัฮกุรซึ่งเป็นข้อมูลที่ผู้เขียนบันทึกไว้ขณะเรียนรายวิชาการปฏิบัติการภาคสนามทางภาษาศาสตร์มาวิเคราะห์ว่าประโยคการีตมีลักษณะอย่างไร โดยดูจากความหมายของประโยค และพบว่าประโยคการีตในภาษานี้สามารถจำแนกได้เป็น 2 ประเภท คือ ประโยคการีตไม่ซับซ้อนและประโยคการีตซับซ้อน ประโยคการีตไม่ซับซ้อนจะแสดงการีตโดยการเติมหน่วยคำหน้ากริยาหลักซึ่งทำหน้าที่เป็นหน่วยคำฐาน (base) ส่วนประโยคการีตซับซ้อนจะแสดงการีตโดยการเติมกริยาแสดงการีตหน้าประโยคที่ต้องการแสดงการีต

ในการเก็บข้อมูลเกี่ยวกับประโยคการีตที่ใช้การเติมหน่วยคำ ผู้เขียนนำกริยาซึ่งมีหน่วย-คำที่แสดงความหมายการีตพร้อมทั้งตัวอย่างประโยคจากพจนานุกรมญัฮกุร (ชาวบน)-ไทย-อังกฤษ (ธีระพันธ์ ล.ทองคำ อยู่ในระหว่างดำเนินการจัดพิมพ์) มาทำการทดสอบโดยการถามผู้บอกภาษาเป็นภาษาญัฮกุร สำหรับการเก็บข้อมูลเกี่ยวกับประโยคการีตซับซ้อน ผู้เขียนได้สร้างประโยคการีตที่ทราบแล้ว คือ ประธาน$_1$ กริยาแสดงการีต ประธาน$_2$ กริยาในอนุประโยค เป็นแบบในการทดสอบ

ในการถามประโยคการีตซับซ้อนตามลักษณะข้างต้น ผู้เขียนได้สร้างประโยคหลายแบบจากข้อมูลที่ได้จากการสำรวจข้อมูลเบื้องต้น เพื่อเป็นแบบในการถาม ตัวอย่างประโยคที่ใช้ทั้งหมดเป็นประโยคที่ผู้เขียนคิดว่าเป็นประโยคการีตที่ถูกต้อง และต้องการทดสอบว่าเป็นที่ยอมรับในหมู่ผู้พูดภาษานี้หรือไม่ ต่อไปนี้เป็นตัวอย่างประโยคการีตในแบบสอบถาม

wɛ́j kəbúul káa? ฉันเบื่อปลา

wɛ́j páa? káa? kəcɛ́t ฉันทำปลาตาย

wɛ́j ?úər ɲcíi? ?ár ฉันให้น้องเดิน

นอกจากนี้ ผู้เขียนยังได้ถามประโยคการีตแบบอื่นซึ่งผู้เขียนคิดว่าเป็นประโยคการีตที่ไม่ถูกต้อง เช่น káa? kəbúul หรือ wɛ́j páa? káa? kəbúul และตรวจสอบว่าจะเป็นที่ยอมรับในหมู่ผู้พูดภาษาหรือไม่ เหตุที่ถามประโยคต่าง ๆ เหล่านี้ก็เพื่อตรวจสอบดูว่าข้อมูลที่ได้ถูกต้องและสมบูรณ์หรือไม่ เป็นการตรวจสอบว่าจะไม่มีวิธีการทำเป็นการีตในระดับโครงสร้างของคำและระดับโครงสร้างของประโยคแบบอื่น ๆ ที่ผู้เขียนได้คิดว่าเป็นไปได้เพิ่มขึ้นอีก ผลการทดสอบปรากฏว่าประโยคที่ไม่ถูกต้องไม่เป็นที่ยอมรับในหมู่ผู้พูดภาษานี้ หรืออีกนัยหนึ่ง ไม่มีประโยคการีตแบบอื่นอีกนอกเหนือจากที่ผู้เขียนได้ทำการศึกษาเบื้องต้นไว้

1.4.2.2 เก็บข้อมูลจากผู้บอกภาษาซึ่งมีอายุระหว่าง 40-60 ปี จำนวน 3 คน เหตุผลในเลือกผู้บอกภาษาให้มีอายุระหว่างวัยดังกล่าว เพราะบุคคลวัยดังกล่าวเป็นผู้ใช้ภาษานี้ในชีวิตประจำวันมากที่สุด ส่วนคนที่วัยสูงกว่าวัยดังกล่าวแม้ว่าจะใช้ภาษาญัฮกุรในชีวิตประจำวันมากก็จริงแต่คนวัยสูงกว่ามักมีความจำไม่ค่อยดี และคนที่วัยต่ำกว่าวัยนี้จะใช้ภาษาไทยถิ่นโคราชหรือภาษาไทยถิ่นอีสานมากกว่าภาษาญัฮกุร

1.4.2.3 ผู้เขียนได้ไปเก็บข้อมูลเพื่อทำการวิจัยนี้ที่หมู่บ้านดังกล่าว 2 ครั้ง ๆ ละ

15 วัน ครั้งแรก เพื่อ เก็บข้อมูล เพิ่ม เติมจากที่ได้จากการ เรียนรายวิชาการปฏิบัติการภาคสนามทาง ภาษาศาสตร์ ครั้งที่สอง เพื่อตรวจสอบข้อมูลที่วิ เคราะห์แล้วและที่ เป็นปัญหา

1.4.3 นำข้อมูลที่รวบรวมไว้มาวิ เคราะห์ขั้นสุดท้ายและสรุปผล

1.4.4 สรุปผลการวิจัยและข้อ เสนอแนะ

1.5 ประโยชน์ที่จะได้รับ

1.5.1 ผลการวิจัยจะให้ความรู้ เกี่ยวกับลักษณะวิธีการทำ เป็นการีตในภาษาญัฮกุรและ ประ เภทของการทำ เป็นการีตว่ามีกี่ประ เภทอะไรบ้าง

1.5.2 ทราบประ เภทของกริยาในภาษาญัฮกุร

1.5.3 การจัดประ เภทของกริยาจะ เป็นพื้นฐานในการศึกษาวากยสัมพันธ์ด้านอื่น ๆ ของ ไวยากรณ์ภาษานี้ต่อไป

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย